

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG
13.Kpt.45/966/2011/3.

A Fővárosi Bíróság a dr. [redacted] ügyvéd [redacted] által képviselt [redacted] kérelmezőnek a dr. Hazai Agnés jogtanácsos által képviselt Budapest Rendőrfőkapitánya (1139 Budapest, Teve utca 4-6.) kérelmezett ellen, gyűlekezési ügyben hozott közigazgatási határozat (hivatkozási szám: 01000/39150-7/2011.ált.) bírósági felülvizsgálata iránt indított nemperes eljárásában meghozta a következő

végzést:

A bíróság a Budapest Rendőrfőkapitánya 2011. szeptember 14. napján kelt 01000/39150-7/2011. ált. számú határozatát hatályon kívül helyezi.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt közigazgatási nemperes eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

A bíróság kötelezi a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 15.000 (tizenötezer) forint eljárási költséget.

A végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

INDOKLÁS

A kérelmező 2011. szeptember 12. napján bejelentette, hogy a Fegyveres és Rendvédelmi Dolgozók Érdekvédelmi Szövetsége 2011. október 1-jén 8 órától 21 óráig, Budapesten, az V. kerület Kossuth téren és Alkotmány utcában, valamint a Kossuth tér – Akadémia utca – Széchenyi tér – Lánchíd – Clark Ádám tér útvonalon rendezvényt kíván tartani. Közölte, hogy a rendezvényen várhatóan 30.000 fő fog részt venni, 8 órától 16 óráig a Kossuth tér és Alkotmány utca lesz a rendezvény helyszíne, míg 16 óra és 17 óra között a résztvevők átvonulnak a Clark Ádám térre, azt követően pedig a Kossuth téri és Alkotmány utcai helyszínt helyreállítják.

Egyeztető tárgyalást követően a kérelmezett - a 01000/39150-7/2011.ált számú határozattal - a gyűlekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény [a továbbiakban: Gytv.] 8. §-ának (1) bekezdése alapján megtiltotta a rendezvény megtartását, melyet azzal indokolt, hogy a közlekedés más útvonalon nem biztosítható, másrészt pedig, hogy a rendezvény súlyosan veszélyezteti az Országgyűlés törvényalkotási és ellenőrzési munkájában résztvevők feladatainak zavartalan ellátását, a delegációk mozgását.

A kérelmezett kifejtette, hogy a gyűlekezési jog gyakorlása, annak térbeli, időbeli kiterjedése miatt, általában érinti a gyűlekezési joggal nem élők jogát, elsősorban mozgásszabadságát. Ilyen esetben, amikor két alapjog konkurál, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény megtartása kapcsán, a rendezvényen résztvevők jogát, és az egész közösség érdekét, ideértve a rendezvény helyszínén vagy ahhoz közel élők, dolgozók, közlekedők érdekét szem előtt tartva kell állást foglalnia, hogy tudja-e az adott helyszínen és időben biztosítani a gyűlekezés és a mozgás szabadságának érvényesülését. Kitért arra is, hogy amennyiben a két alapjog nem érvényesülhet egyszerre, és a közlekedés más útvonalon nem biztosítható, jogosult a bejelentett rendezvény megtartását megtiltani.

A kérelmezett a BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály szakvéleménye alapján megállapította, hogy a rendezvény megtartása esetén a rendezvény helyszínén a tömegközlekedés megszűnik, a felszíni közlekedés, ide érte a gyalogos, és a közúti forgalmat is, ellehetedlenül, a térség közlekedése nagymértékben kedvezőtlené válik. Arra hivatkozott, hogy a Kossuth

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG
13.Kpk.45.966/2011/3.

terén és az Alkotmány utcát le kell zárni, mivel a közterületet elfoglalják a rendezvény résztvevői, másrészt a rendezvény biztonságos megtartása érdekében le kellene zárni a 2-es metró Kossuth téri megállóját, továbbá az eredeti útvonalukon nem közlekedhet a 115-ös járatszámú autóbusz, a 70-78-as járatszámú trolibuszok és a 2-es járatszámú villamos. Azt is megállapította, hogy a tömegközlekedés, és a járműforgalom nem terelhető más útvonalra, mivel a szűzba jöhető „menekülő” utak nem képesek az átterhelődő forgalmat elvezetni. Utalt arra is, hogy a járatkiesések miatt a ráckevei és csepeli HÉV „megközelítése is komoly akadályba ütközne”. A határozat azt is rögzítette, hogy a Néprajzi Múzeum megközelítése - ahol a rendezvény időpontjában tartják az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. Ülésszakát, 1966. december 16. napján elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (kihirdette: 1976. évi 8. törvényerejű rendelet, a továbbiakban: Egyezségokmány) 21. cikkére, Az emberl jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4. napján kelt Egyezmény (kihirdette: 1993. évi XXXI. törvény, a továbbiakban: Egyezmény) 11. cikkére, az Alkotmánybíróság 55/2001. (XI. 29.) számú AB határozat III. 2. és 3. pontjaira, továbbá az Alkotmány 62. §-ának (1) bekezdésére, és a Gytv. 8. §-ának (1) bekezdésére alapította.

A kérelmező a határozat bírósági felülvizsgálata iránt kérelmet nyújtott be a Fővárosi Bírósághoz, amelyben a határozat hatályon kívül helyezését és a kérelmezett költségeiben történő marasztalását kérte. Vitatta a döntés mindkét jogalapját. A kérelmező szerint a kérelmezett tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a közlekedés más útvonalon nem biztosítható, valamint azt is kifogásolta, hogy a kérelmezett nem bizonyította az állítását. Előbbi kapcsán - mint köztudomású tényre - arra hivatkozott, hogy Budapest egyes részei különféle tömegközlekedési eszközökkel, és útvonalakon megközelíthetőek, az utóbbi vonatkozásában pedig arra, hogy a kérelmezett nem jelölt meg egyetlenegy olyan helyszínt sem, ahol a rendezvény miatt nem lehet eljutni. A kérelmező azt is állította, hogy az elutasító döntés alátámasztásául hivatkozott körülmények (metró, busz, trolis és villamosjáratok, felszíni közlekedés időleges korlátozása) nem bizonyítják, hogy a közlekedés más útvonalon nem biztosítható, mivel az elterelő-utak forgalmának megnövekedése, a közlekedési helyzet kedvezőtlené válása még nem eredményezi a közlekedés ellehetetlenülését. Utalt arra is, hogy mivel a vonulás rövid ideig tart, a közterületen való közlekedés biztosítható. Álláspontja szerint a kérelmezett nem Gytv. 8. §-ának (1) bekezdésében megfogalmazott „a közlekedés más útvonalon nem biztosítható” szempontot vizsgálta alapján hozott döntést, hanem, hogy a rendezvény a közlekedés és mások mozgásszabadságának milyen sérelmével járna. Ennek kapcsán kifejtette, hogy a Gytv. 8. §-ának (1) bekezdésében szereplő „a közlekedés más útvonalon nem biztosítható” kitétel nem értelmezhető oly módon, hogy „az valakinek azt a jogát vagy érdekét védené, hogy egy bizonyos módon eljusson egyik ponttól a másikra”. A kérelmező szerint abban is tévedett a kérelmezett, hogy a rendezvény súlyosan veszélyeztetné az Országgyűlés működését, mivel a rendezvény tervezett időpontjában, szombaton, nincs parlamenti ülészak. Azzal érvelt, hogy a kérelmezett semmilyen bizonyítékot nem jelölt meg állításának alátámasztásául, pusztán kijelentett, hogy az Országgyűlésben dolgozók nem tudják zavartalanul végezni a munkájukat. Álláspontja szerint aggályos a határozat azon indoklása, hogy a rendezvény miatt a dolgozók nem, vagy nehézségek árán tudnak az Országgyűlés épületébe bejutni.

A kérelmezett a kérelem elutasítását, és a kérelmező költségeiben történő marasztalását kérte. A határozat indokai alapján vitatta a kérelmet. A határozatából kiemelte, hogy diszkrecionális jogkörben döntött a rendezvény megtiltásáról, a mérlegelés szempontjairól számot adott a határozatban. A Gytv. 8. §-ának (1) bekezdésben említett „a közlekedés más útvonalon biztosítható” kitétel értelmezése kapcsán kifejtette, hogy annak csak olyan reális

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG
13.Kpk.45.066/2011/3.

alternatívaként figyelem bevezető útvonal felel meg, amely igénybe vehető a rendezvény miatt lezárt útvonalak helyett. Mivel ilyen útvonal nem volt, meg kellett tiltania a rendezvény megtartását. Ennek kapcsán arra is hivatkozott, hogy a kérelmezett nem bizonyította, hogy a határozatban szereplő forgalmi adatokat tévesek, hibásak.

A kérelmező kérelem az alábbiak szerint alapos.

A bíróság a kérelmezett határozatát a Gytv. 9. §-ának (1) és (2) bekezdésben foglaltak alapján vizsgálta felül.

A Gytv. 2. §-ának (1) bekezdése szerint, a gyülekezési jog gyakorlása keretében békés összejövetelek, felvonulások és tüntetések (a továbbiakban együtt: rendezvény) tarthatók, amelyeken a résztvevők véleményüket szabadon nyilváníthatják.

A Gytv. 8. §-ának (1) bekezdése kimondja, ha a bejelentéshez kötött rendezvény megtartása a népképviselői szervek vagy a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné, vagy ha a közlekedés más útvonalon nem biztosítható, a rendőrség a bejelentésnek a hatósághoz való beérkezésétől számított 48 órán belül a rendezvénynek a bejelentésben megjelölt helyszínen, vagy időben való megtartását megtilthatja.

A rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 15/1990. (V. 14.) BM rendelet [a továbbiakban: R.] 4. §-ának (3) bekezdés b) pontja szerint a közrendvédelmi szerv vezetője a bejelentés tartalmi vizsgálatát követően a bejelentésről írásban, távbeszélőn, telefaxon vagy távgépírón tájékoztatja azoknak a szolgálati ágaknak a vezetőit, akiknek szakvéleménye szükséges annak eldöntéséhez, hogy a tervezett rendezvény megtartása nem ütközik-e a Gytv. valamelyik rendelkezésébe, illetőleg nem szükséges-e a Gytv. 8. §-a (1) bekezdésének alkalmazása.

Az Egyezségokmány 21. cikke kimondja, hogy a békés gyülekezés jogát el kell ismerni. E jog gyakorlását csak a törvényben megállapított olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban az állam biztonsága, a közbiztonság és a közrend, illetőleg a közegészség, a közérkölc, vagy mások jogai és szabadsága védelme érdekében szükségesek.

Az Egyezmény 11. Cikk 1. pontja értelmében mindenkinek joga van a békés célú gyülekezés szabadságához és a másokkal való egyesülés szabadságához, beleértve érdekei védelmében a szakszervezetek alapítását és az azokhoz való csatlakozásnak a jogát.

Az Egyezmény 11. Cikk 2. pontja értelmében e jogok gyakorlását csak a törvényben meghatározott, olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megakadályozása, a közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadságai védelme érdekében szükségesek. Ez a Cikk nem tiltja, hogy e jogoknak a fegyveres erők, a rendőrség vagy az államigazgatás tagjai által történő gyakorlását a törvény korlátozza.

A bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy törvényesen történt-e a rendezvény megtartásának megtiltása: a kérelmezett helytállóan állapította meg, hogy a rendezvény miatt a közlekedés más útvonalon nem volt biztosítható, illetve, hogy a rendezvény megtartása esetén az Országgyűlés zavartalan működése súlyosan veszélyeztetve lenne.

Nem volt vitatott, hogy a kérelmező a gyülekezési jog gyakorlása keretében békés célú

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG
13.Kpk.45.966/2011/3.

felvonulást, tüntetést kívánt tartani, amelynek megtartását a kérelmezett a Gytv. 8. §-ának (1) bekezdése alapján előzetesen megtiltotta. A tiltás törvényességét a kérelmezett volt köteles bizonyítani.

A Gytv. 8. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendezvény megtartása kizárólag abban az esetben tiltható meg, amennyiben a rendezvény megtartása a népképviselői szervek vagy a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné, vagy ha a közlekedés más útvonalon nem biztosítható.

Ahhoz, hogy a szóban forgó bejelentéssel érintett rendezvény megtartása kapcsán választ lehessen adni arra, hogy a közlekedés más útvonalon biztosítható volt-e, vagy nem, általánosságban kell értelmezni, kifejezett jogi előírás hiányában, a törvény céljára, megszüvevényezésére és a jogszabály történeti értelmezésére figyelemmel, hogy mit kell az említett fogalom alatt érteni.

Az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívüli helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 147. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Gytv. 8. § (1) bekezdésében az „illetőleg a közlekedés rendjének aránytalan séreimével járna” szövegrészt helyébe a „vagy ha a közlekedés más útvonalon nem biztosítható” szöveg lépett. Következésképp a jogszabály-módosítást követően a rendezvénnyel érintett útvonal forgalmi rendjében esetlegesen bekövetkező, adott esetben negatív változás, önmagában nem képezheti tiltás alapját, ugyanis a rendőrhatalóságnak nem azt kell a bejelentett rendezvény alapján megítélnie, hogy a közlekedés milyen fokban nehezül el, hanem azt, hogy biztosítható-e a közlekedés más útvonalon.

A bejelentéshez kötött rendezvények és a szabad mozgáshoz való jog - mely magában foglalja a helyváltoztatáshoz való jog szabadságát - érvényesülésének leggyakoribb színtere a közút, a közterület. A két alapjog esetleges konfliktusának megelőzése érdekében a jogalkotó úgy rendelkezett a Gytv. 8. §-ának (1) bekezdésében, hogy a rendőrhatalóság megtilthatja a rendezvény megtartását, vagyis a békés célú gyülekezéshez fűződő szabadság korlátozható, amennyiben a közlekedés más útvonalon nem biztosítható. Az, hogy a közlekedés biztosítható-e, vagy nem, csak esetről esetre dönthető el, figyelemmel a konkrét rendezvény méretére, időtartamára, az útszakasz jellemzőire, és a konkrét helyszínre.

A mozgás szabadság céljára figyelemmel a közlekedés különösen akkor nem biztosítható más útvonalon, amennyiben a megtartani tervezett rendezvény miatt a helyváltoztatáshoz való jog szabadságának gyakorlása (objektíve) lehetetlen, vagy azt a gyülekezési szabadság alkotmányos védelem alatt nem álló módon korlátozza. „A gyülekezési szabadság és a szabad közlekedéshez fűződő érdekek súlyát a konkrét eseteket megítélő jogalkalmazás során kell figyelembe venni”. [75/2008. (V. 29.) AB határozat 2.4. pont] Következésképp önmagában az a tény, hogy a rendőrhatalóság a rendezvényen résztvevők szabadságjogának biztosítása érdekében, szakmai okok miatt szükségesnek tartja adott helyszín lezárását, mely miatt a közúti (felszíni) forgalom elterelésre kerül, és a terelelő-úton megnövekszik a forgalom, nem eredményezi a közlekedés ellehetetlenülését, csak a közlekedés elnehezülését.

A kérelmezett a gépjármű forgalmi adatok alapján állította, hogy a rendezvény miatt a közlekedés lehetetlenné fog válni. A felülvizsgálni kért határozat pusztán a lezárandó helyszínek és terelelő-útként szóba jehető útvonalak forgalmi adatát tartalmazta, azonban azt nem, hogy a helyszínezárások miatti forgalom hogyan fog „áterhelődni” az egyes terelelőutakra és, hogy annak mi lesz a „számszerűsített” hatása a terelelőutak jármű-, és tömegforgalmára,

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG
13.Kpk.45.966/2011/3.

a közlekedésre. A határozat indokolása kitért arra is, hogy a rendezvény-helyszín környékén lévő utcák többségében egyirányúak, „szűk kapacitásúak”, mely miatt nem képesek levezetni a megnövekedett forgalmat. A kérelmezett nem jelölte meg konkrétan az utcákat, sem azok forgalmi adatait, így a pusztán helyzet-leírás következtében az általánosság szintjén maradt állítás, mely nem bizonyítja, hogy az említett utcákra nem terelhető a forgalom. Márpedig ennek hiányában nem volt megállapítható, hogy a közlekedés más útvonalon nem volt biztosítható. Helytállóan állította a kérelmező, hogy a villamos-, trolli-, és buszjáratok átmeneti szünetelése sem eredményezi a tömegközlekedés ellehetetlenülését, mivel a rendezvény helyszíne különböző tömegközlekedési eszközzel megközelíthető akár a Szent István körútról, a Bajcsy-Zsilinszky körútról, illetve a Nyugati pályaudvarról. A rendezvény helyszínéről Budapest bármely pontjára el lehet jutni tömegközlekedési eszközzel. Szintén nem volt megállapítható, hogy a „vonuláskor” ellehetetlenül a közlekedés, mivel annak időtartama oly csekély, 1 óra, hogy az semmiképp nem eredményezheti a közlekedés ellehetetlenülését, a közérdek sérelmét. A kérelmezett Néprajzi Múzeumban tartott rendezvényre történt utalása sem alapozta meg a rendezvény megtartásának megtiltását, mivel a múzeum megközelítése, vagy az onnan való történő távozás esetleges elnehezüléséből még nem következik a gyalogos forgalom ellehetetlenülése.

Mindezek alapján a kérelmező helytállóan állította, hogy a kérelmezett határozatának indokolása nem támasztotta alá, hogy a rendezvények helyszínein és időpontjaiban a közlekedés más útvonalon nem volt biztosítható.

A Gytv. 8. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőrhatalóság abban az esetben is megtilthatja a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény megtartását, amennyiben az a népképviselői szervek zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné. A rendezvény megtartásának ilyen indokkal történő megtiltása esetén a rendőrhatalóságnak egyrészt bizonyítania kell a népképviselői szervek működésének zavarását, másrészt azt, hogy a rendezvény súlyosan veszélyeztetni a népképviselői szervek működését.

Helytállóan állította a kérelmező, hogy a kérelmezett nem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének, ugyanis semmilyen módon nem támasztotta alá azon állítását, hogy a rendezvény résztvevői, akik a Kossuth téren kívánnak tartózkodni, az Országgyűlés épületében folyó munkát megzavarnák, ugyanis még arra sincs adat az iratokban, hogy a rendezvény napján a népképviselői szervek működésében résztvevők az Országgyűlés épületében fognak tartózkodni. Ebből következően a belépésük akadályozására vonatkozó állítás is bizonyítatlan maradt.

Mindezek alapján a kérelmező helytállóan állította, hogy a kérelmezett határozatának indokolása nem támasztotta alá, hogy a rendezvény megtartása az Országgyűlés zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné.

A fenti indoklás szerint a rendezvény Gytv. 8. §-ának (1) bekezdésére alapított tiltása nem volt alapos, ezért a Gytv. 9. §-ának (2) bekezdése alapján a bíróságnak hatályon kívül kellett helyeznie a határozatot.

A kérelmezett személyes illetékmentességére figyelemmel a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli a meg nem fizetett nemperes eljárás illetékét.

A bíróság a 2005. évi XVII. törvény 4. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a kérelmezettet a kérelmező költségének viselésére. A bíróság a

kérelmező munkadíjának összegét mérlegeléssel állapította meg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (4) bekezdése, és 4/A. §-a alapján, melynél figyelembe vette a kérelmező tényleges munkavégzését, annak időtartalmát, színvonalát, valamint, hogy a pertárgy érték nem volt meghatározható.

A végzés elleni további jogorvoslatot a Gytv. 9. § (2) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2011. év szeptember hónap 20. napján

dr. Koltai György László sk.
a tanács elnöke

dr. Balás Tamásné s.k.
elnök

Vámcs-Hegyi Attiláné s.k.
elnök

A kladmány hiányában

